

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 50 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Rojaki!

Z razglasom od 26. dne preteklega meseca Vam je podpisani centralni odbor naznanil velevažno vest, da nas Cesarja veličanstvo zopet kliče na volilno bojišče za izvolitev poslancev v državni zbor dunajski. S tem razglasom Vam je ob enem objavil, da je zaupnim možem našega naroda razposlal vabila, naj se po vseh volilnih okrajih osnujejo podobori, ki so v vednej dotiki z volilci, in centralnemu odboru morejo naposled tudi nasvetovati možé, katere naj različnim okrajem priporočamo za naše poslance v državni zbor.

Z živim zadovoljstvom in pristrčno zahvalo pripoznava centralni odbor, da so velespoštovani rodoljubi po deželi nemudoma šli na delo, nas krepko in večjidel s sijajnim vspehom v vsem podpirali, ter nam nasvetovali možé, ki naj jih volilcem priporočamo za poslance, da po njih narod slovenski dobi prave svoje zastopnike, ki bodo v državnem zboru pomagali celiti silne in mnogovrstne rane, ki jih je Avstriji prizadajala zadnjih 6 let ondi gospodujoča stranka tako imenovanih ustavovernih liberalcev.

Predragi rojaki! Zaupljivo se tedaj denes obračamo do Vas, da boste radi čuli naš glas in enoglasno volili možé, ki Vam jih tu živo priporočamo. Ne zabite, da volitev ta je neizmerne važnosti za Vaš lastni, dežele naše in vse Avstrije blagor, in da v Vaših rokah je zdaj našega naroda čast in sreča! Branite jo po vsej svojej moči!

Ti možjé Vašega zaupanja popolnem vredni so:

I. V kmetskih občinah, katere volijo 24. dne t. m., to je sv. Krstnika dan:

1. Za sodnijski okraj kranjski, loški in tržiški (kateri skupaj volijo v Kranji), — za kamniški in podbrdski (katera skupaj volita v Kamniku), — in za radoljski in kranjsko-gorski (katera skupaj volita v Radovljici):

gospod **Karel grof Hohenwart**, véliki posestnik v Ravnah na Notranjskem, bivši minister.

2. Za sodnijski okraj ljubljanski in za vrhniški (katera skupaj volita v Ljubljani), — litijski in zatiški (ki volita v Litiji), — ribniški in véliko-laški (ki volita v Ribnici):

gospod **Karel Klun**, duhovnik in deželni poslanec.

3. Za okraj postojnski, bistriški, senožeški in vipavski (ki volijo vsi skupaj v Postojni) — planinski, loški in idrijski (ki volijo v Logatcu):

gospod **Adolf Obreza**, posestnik v Cerknici.

4. Za okraj novomeški (ki voli v Novem mestu), — krški in kostanjeviški (katera volita v Krškem), — črnomeljski in metliški (katera volita v Črnomlju):

gospod **Viljem Pfeifer**, posestnik, župan in deželni poslanec v Krškem.

5. Za okraj kočevski (ki voli v Kočevji), — trebanjski in žužemberški (katera volita v Trebnem), — rateški in mokronoški) katera volita v Ratečah):

gospod **Josip grof Barbo**, véliki posestnik in deželni poslanec.

II. V mestih in trgih 30. dne julija t. l.

Za Postojno, Idrijo, Vrhniko, Lož, Radovljico, Tržič, Kamnik, Kranj in Loko:

gospod **dr. Josip Poklukar**, posestnik in deželni poslanec.

Kandidata za dolenjska mesta in trge in pa za mesto ljubljansko s kupčijsko zbornico vred se naznanita kmalu. V Ljubljani 17. junija 1879.

Za národni centralni volilni odbor:

Dr. Jan. Bleiweis,
prvomestnik.

Volilni shod na Vranskem.

Iz Vranskega 16. junija. [Izv. dop.]

K volilnemu shodu, katerega je bil sklical tukajšnji narodni volilni odbor, prišlo je lepo število najveljavnejših mož iz celega vranskega okraja. Zborovalo se je v lepeji čitalnični dvorani v gostilni „Slovan“ našega priljubljenega in občespoštovanega rodoljuba gospoda Fr. Šentaka. Prvosednik gospod župnik Balon pozdravlja navzočne in razloži važnost volitev za državni zbor. Potem poprime na vabilo gosp. prvosednikovo gosp. dr. Vošnjak besedo ter v obširnem celo uro trajajočem govoru poroča o delovanju slovenskih

poslancev o preteklih dobi državnega zbora, potem pa razvije program, katerega se bodo držali slovenski poslanci v prihodnjem državnem zboru. Govornik dokazuje, da vsled krivičnega volilnega reda ima kmetsko prebivalstvo mesto tri četrti, samo eden četrt sedež v zboru. Dozdaj vladajoča nemško-liberalna večina nij zastopala večine narodov, zato nij mogla uspešno delati. S pomočjo najhujšega pritiska uradniškega in „chabrusa“ prišla je pred šestimi leti do večine in prvo pogubonosno delo je bilo potratenje 80 milijonov za židovske sleparske banke in malovredne železnice. Odslej vedno rastoči deficit v državnem budgetu je silil k novim posojilom. Mesto

da bi se varčneje ravnilo in tako zmanjšalo državnih razhodov, se je le zmirom mislilo in skrbelo za povišanje državnih dohodov iz žepa davkoplačevalcev.

Ta stranka se sama imenuje ustavoverno, a še do denes nij izvršila toliko hvaljenih ustavnih osnovnih postav. Narodna pravica Slovanov, zagotovljena jim po členu 19. osnovnih postav, teptala se je z nogami. Vsiljeval se je tuj jezik v naše narodne šole, srednjih učilišč, gimnazij in realk, nijmo niti enega dobili, še vzela se nam je edina srednja šola s slovenskim učnim jezikom v Kranji. Kmetskim sinom je tedaj pot zaprt k višjemu izobraženju, in srednje šole, za katere tudi sloven-

ski kmet svoje goldinarje vlaga, bodo samo za mestne otroke in uradniške sinove. Le prejasno to ravnanje razsvetljuje izrek necega ravnatelja srednje šole na Slovenskem, da mu je ljubši jeden učenec mestnih in uradniških staršev, kakor deset učencev kmetijskega stanu. Zato pa je na tem poprej jako obiskanem gimnaziju tako daleč prišlo, da sta v 7. razredu samo še dva učenca.

Če bo tak sistem še naprej vladal, potem smo res uničeni Slovenci. Kje čemo jemati svoje domače juriste, zdravnike, duhovnike, profesorje, če se našim kmetiskim fantom pot zapira v srednje šole.

Govornik potem razklada svoje mnenje o vojaški postavi, katera bi se morala olajšati, da bi oproščeni bili jedini sinovi, ako je oče 60 let star, dalje za duhovnike in učitelje. Končno izreče g. dr. Vošnjak, da je pripravljen poslanstvo spet prevzeti, zlasti ker upe, da bode prihodnji državni zbor imel drugo lice, kakor bivši, da bode tedaj mogoče uspešneje delati v korist domovine in za blagor slovenskega naroda.

Ko ponehajo živiočlici, s katerimi so pomdravljali volilci ta govor, povpraša g. župnik Balon, kaj misli g. kandidat o potrebnem uplivu cerkve na šolo.

G. dr. Vošnjak odgovarja, da more ljudska šola le tačas dobro uplivati na izrejo otrok, ako stoji na krščansko-moralnej podlagi. Brezverske šole bile bi nesreča za ljudstvo in za državo. Preveč realnih predmetov gojiti v ljudski šoli se mu ne zdi dobro. Zlasti čitanke bi morale se pred vsem ozirati na požalnenje srca in vcepljenje v njega mejsobnega krščanskega usmiljenja. Čitanke naj bi bile spisane po izgledu Slomškove, katera še vedno presega mnoge novejšje.

Župan Kos od sv. Jurja izreče želje kmetijskega stanu gledé vojaške postave, slobodnega ženitovanja in hranjenja hudodelnikov v mestih, kjer se jim predobro streže.

Ko dr. Vošnjak tudi na ta vprašanja na občno zadovoljnost odgovarja in se nikdo več ne oglasi, poprime besedo g. prvosednik župnik Balon in izreče v imenu vseh volilcev zahvalo in popolno zaupanje g. dr. Vošnjaku ter izrazi veselje, da bode g. dr. Vošnjak

tudi zanesprej zastopal ta okraj. Navdušeni živiočlici vseh navzočih mu pritrdé in konča se zbor.

Volitve v državni zbor.

Volilni shod narodne in meščanske stranke v Ljubljani je prihodnjo nedeljo ob 11. dopoldne v tukašnji čitalnici. Narodni volilci naj mnogoštevilno pridejo. Dogovorilo se je, da se bode o kandidatu naše stranke za Ljubljano. Upanja je dovolj, da zmagamo, le resno se uprimo, situacija dozdačij ni neugodna.

Včeraj smo uže poročali, da so nemškutarji za Ljubljano postavili starega renegata Dežmana, ta prototip in prvi uzrok narodnostnega razpora v deželi, — za svojega kandidata. Dasiravno je baje g. vitez Kaltenegger osobno agitiral, naj bi se mnogo volilcev v kazini na „probewahl“ sešlo, vendar niso nemški ustavoverci mogli več nego 25 glav svojih skupaj nagnati; uradnikov tedaj (razen par zagrizencev) ni bilo. Dežman je rekel, da svojega programa ne bode razvijal, češ, da je njegovo življenje uže program! Da, pa kakšen! Govoril razen njega ni nihče, le g. Aleksander Dreo se je občne tihoce usmilil in naročal Dežmanu, naj dela za — dolensko železnico in za materijalne interese. Ali železnica je Dežman uže pred 6 leti Dolenjcem obetal, na Dunaji pa ni niti besedice žugnil za njo. Materijalne interese je pa tako zastopal, da je glasoval za podraženje kave. Le kadar je bilo zoper Slovence hujskati, tačas se je Dežman oglasil.

Pravijo, da bode namesto Dežmana na Dolenjskem za nemškutarsko stranko kandidiral advokat dr. Julius Wurzbach, ki ima tudi posestvo blizu Trebnjega. Kdor je naroden Slovenec, temu možu glasa ne sme dati. Nemški Kočevarji pa le naj glasujejo za-nj ali za koger hoté.

Beremo v nemških listih, da nemškutarji nagovarjajo starega g. Kromerja, bivšega deželnega poslanca kranjskega, zdaj uda najvišje sodnije na Dunaji, naj on prevzame nemškutarsko kandidaturo za dolensko mesta, zlo-

glasnega Vesteneka pa, da bi prevzel kandidaturo v gorenjskih in notranjskih mestih.

Iz Šoštanja se nam telegrafira: „Pri današnjem volilnem shodu dr. Foregger ni bil kot kandidat proglašen in ni nobeden njemu glasa obljubil.“

Dr. Foregger je torej tudi v Šoštanju propadel, ko je uže v Konjicah in Brežicah dobil neljub odpust.

Iz Slovenjgradca se starej „Pres o“ javlja 16. junija: Baron Gödl-Lanney, ki v tem kmetiskem okraji kandidira, prišel je včeraj opoldne sem. Narodna godba mu je zagodla podoknico. Popoldne se je peljal z mnogimi odličnjaki v Staritrq, kjer je svoj program razvil in z veliko pohvalo jednoglasno za narodnega kandidata proglašen bil.

Iz Koroškega nemamo nič dopisov. Ali v „N. Fr. Pr.“ od 17. junija se iz Celovca piše, da so v junske dolini prvotne volitve za slovenskega kandidata Einspielerja ugodno izpale, kateri utegne tedaj voljen biti, zlasti ker ima zraven Edlmana še dva protikandidata.

Iz Kranjske gore se nam piše, da so ondi izvoljeni značajni narodnjaki, namreč: gg. Blaž Artelj, Janez Robič, Janez Jakelj in Janez Hrovat.

Tudi v bližnji občini Rateče sta dva zane-ljiva moža izvoljena. Upati je tudi, da bosta v občini Bélapec izvoljena volilna moža z nami glasovala, kakor se je tudi pri prejšnjih volitvah v prijateljske zvezi uže zgodilo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 18. junija.

O volilnem gibanju so listi polni novic iz raznih dežel. Mi imamo s svojo domovino dovolj opravka. Veseliti pa nas pri delu mora to, da se uže povsod vidi, da prihodnja večina v državnem zboru ne bode več „liberalno“-nemško-ustavoverna. Videti je, da Taaffejevo ministerstvo samo druge konservativne večine želi, zato uradniki nikjer ne pritiskajo za ustavoverstvo. To se javlja z naglasom tudi iz Galicije.

Listok.

Kosmas Makabejec.

XIV. *)

Ko je Kosmas imel svedočbo o državnem izpitu, je napisal molbenico za mesto pravnega vežbenika, pa jo je nosil k predsedniku banskega stola. Povedali so mu, da „grize“ predsednik banskega stola, pa to ni Kosmasa ostrašilo, kateri si je mislil: če me bo malo, bom pretrpel, če me bo pa jako, bom precej resigniral. — Ali ko je Kosmas prav pohlevno in bogaboječe potrkal na vrata, ter stopivši v sobo, predsednika ogovoril kakor se spodobi z „illustrissime domine!“ in mu povedal, da je Slovenec a ne Hrvat, katera okolnost bi utegnila na potu stati njegovemu sprejemu v državno službo, je ta še precej prijazno rekel: „nek si daju mira, dragi amice, prosim jih, em kaj zato, Kranjci su bili navek pošteni i marljivi činovnici.“ — To je bilo Kosmasu dosti rečeno, pa je predal molbenico, katero je imel pripravljeno v žepu.

Črez dva dni je dobil dekret kot pravni

*) Glej št. 185 „Slovenskega Naroda“.

vežbenik pri kr. sodbenem stolu v Zagrebu, pa se je podal k predsedniku z dekretom v rokah.

Ker se v šoli ni učil titulatur, ampak je samo o rangi nekaj čul od daleč, katerega imajo uradniki na lojtri nastoječej iz 12 klinov, in po katerej morajo plezati narobe od 12 do doli kolikor gre, si je mislil sam pri sebi na tihem: ker je predsednik banskega stola „illustrissimus“, bode najbrž predsednik sodbenega stola nekaj manje, za en klin, torej „magnificus“, pa ga je ogovoril: velemožni gospodine! — „Molim, molim, ja nisam velemožni, ja sam presvietli u petom nadnevnom razredu, znate: presvietli, ne velemožni, illustrissime a ne magnificus, to si treba prije svega zapamtiti, pa se meni veli: illustrissime a ne magnifice, presvietli a ne velemožni!“ — Kosmasu se je kar vrtelo po glavi, in vesel je bil, da mu ni rekel „spectabilis“ ali poglaviti gospodine, kakor si je en čas mislil, da bo rekel, in žal mu je skoro bilo, da ni rekel celo „prevzvišeni“ ali „peršepetlejši“, potem bi bil menda bolje opravil. No, predsednik ga je samo podučil, zamere ni bilo nobene, ker je Kosmas precej sledeči dan šel

na komisijo v Stubico z nekim avskultantom, kateri je uže bil iztražni sodec in kateri ni zahteval od Kosmasa nobene titulature, ker je menda ni imel nobene.

To je bilo veselje za Kosmasa, da je ostal dodeljen temu avskultantu v kriminalnem oddelku, ker prvi dan precej po sprejemu ga je bil odpeljal predsednik k nekemu staremu sitnemu prisledniku, kateri je bil navajen izurjenih avskultantov in kateri se je praktikanov branil z vsemi štirimi. Zato ni dal Kosmasu posla čisto nič, ampak ga je pustil sedeti pri pultu in mu je porinil celi kup civilnih aktov, da jih naj pregleduje. To pa uže ni bil pravi posel za Kosmasa, kateri še prav vedel ni, kaj je to, če se kdo pravda pred sodnijo. Na svojo srečo je našel mejónimi akti neko menbeno tožbo in pri tej se je zamotil precej časa, ker je prvokrat v življenji videl in v rokah imel pravo menjico. V šoli je samo čul o menjicah, in pa profesor je bil namalal eno na tabli s kredo, pa kaj to, prava menjica le ni bila ona na tabli, ker se je profesor čuval podpisati svoje ime s pristavkom „angenommen“.

Potem, ko se je nagledal menjice, je une-

Grof **Andrassy** je nevarno zbolel. vendar „P. Corr.“ naznanja, da mu je uže boljše. Cesar in cesarica sta ga obiskala.

Kakor „Pol. Corr.“ javlja, vse vesti o vojaških pripravah za obsedeje **Novega pazara** niso resnične. V vojnem ministerstvu da se o tem nič ne posvetujejo; tudi nij nič znano, da bi se v Pešti vojaški material zbiral.

Vnanje države.

Ruska vlada je razposlala velevladnim okrožnico, v kateri se pritožuje, da porta ovira reguliranje **črnogorske** meje, in da to prouzroča Skaderski guverner Husein paša. Rusija zahteva, da odstavi turška vlada Husein pašo.

Piše se angleškimi „Times“, da se je več kot 2000 Črnogorcev naselilo v Hercegovino okolo Gačka in Stolca, in so najeli zemljo za obdelavanje. Avstrijske oblasti pa se od angleškega lista svari pred temi gosti. Češ da so „poslani“ tja za kako priliko... Neumno!

Iz **Filipoptja** poroča „Pol. Corr.“ 16. t. m., da je tamošnji vladni direktorij sklenil izplačati troške za vzdrževanje narodne vojske, ki so preliminirani na 2000 turških zlatih lir mesečno. Armada, broječa 10 000 mož, ostala bo skupaj toliko časa, da se snide vzhodnje rumelijska provincijalna skupščina. Meji vlado in generalom Vitalisom vnel se je nekakov razpor.

Francoska vlada smatra zadnje glasovanje v senatu za preselitev obeh zbornic v Pariz kot veliko zmago. — Vsled tega glasovanja senatovega bode treba, da se snide kongres, t. j. obe zbornici (senat in poslanska zbornica) skupaj, ker se s to vrnitvijo ustavna določba spremeni. Posvetovanja ne bo, temuč samo glasovanje.

Veliko **sovraštvo do Nemcev** se pokazuje zdaj v Hollandiji — kakor povsod drugod pri sosedih Nemčije. Povod temu kazanju sovraštva je Hollandcem strah, da ne bi vsled smrti princa Oranienskega zakon kralja Wilhelma III. nerodoviten ostal, prišel bi hollandski prestol v oblast nemškemu princu Nassau. Hollandci se pa Nemca v deželo boje, ker vedo da ta dela povsod zoper domači narod in narodnost.

Dopisi.

Iz levega brega Savinje 18. junija. [Izv. dop.] Na moj dopis, ki je govoril o gosp. Pogatschniggu, berem denes izjavo v „Slovenskem Narodu“ dveh po celem savinjskem dolini in to po pravici spoštovanih tudi meni znanih narodnjakov. Jaz nijsem pisal

sel v referentov ternion dodeljene poslovne komade, to je znal, ker je trebalo samo exhibitne broje prepisati v knjigo, zatim pa je odišel domov k obedu precej o poludne, ne preveč zadovoljen s svojim delom, katerega je bil opravil. Ampak tolažil se je rekoč: boljše je vendar bilo delo nego bo plača, ker ne dobim nič za to, pokvaril pa tudi nijsem nič, ker mi niso dali priložnosti prave — a dokler dobim plačo, se bom uže kaj naučil, da ne bom več zastonj jel kakor sem dozdej živel vedno o tujem trošku.

Popoludne uže je zvedel, da bo šel prihodnji dan na komisijo v Stubico in to se je zgodilo.

Na tuje troške se voziti je bil Kosmas uže priučen, zdaj se je tudi zastonj vozil, pa še 1 gold je dobil zato, katerega se ve da še nij imel, ampak zaračunal si ga je pač precej po obavljenem poslu, in ga je potem črez dva meseca tudi dobil, a v Stubici je avskultant plačal obed svojemu praktikantu.

V Stubici tedaj je započel Kosmas svoje pravo delovanje v novem stanu, ko je pisal zapisnik o preslušanju neke babe, katerej je bil njen svak staknil desno oko s kolcem za-

proti Pogatschniggu kot privatnemu človeku, ampak kot politično delajočemu možu; in da je Pogatschnigg, odkar je prišel v savinjsko dolino, vedno roval proti ljudstvu, to je, narodnej stranki, tega menda nihče ne bo tajil in ne more. In še te dni sem ga bral v „Cillier Zeitung“ mej členi Foreggerjevega nemškega „agitations-komitēja“, ki se bori za veliko-nemške interese, ki Celje reklamuje za Nemčijo in ki perhorrescira celotnega kandidata, ki se za liberalnega proklamira, ako le govori o narodnej ravnopravnosti. Če Pogatschnigg nij te stranke, katera nas Slovence na smrt sovraži in bi nas vse, tudi ona dva narodnjaka z nami vred, najraje v žlici vode utopila, če nij te stranke mož, zakaj pa sedi v tem „agitations-komite“? In če nij „agitator“, zakaj se pa ne dá izbristati iz „Agitations-komite“. Ne bodimo premehki, to je naš stari slovanski greh. Volitev je narodni boj. Kdor strelja na nas, naj ne javka, če ga tudi mi brcnemo. Pogatschniggu pa še enkrat povem, naj se svojega dela drži, pa nemško agitacijo pri miru pusti. —

Od Savinje 16. junija. [Izv. dopis.]

Nikoli se ne izpoznavam tako dobro, kdo je prijatelj ljudstva, kdo njega sovražnik, ko ob času volitev. Tu se plazi tujec sovražnik in potujčenec z denarjem v roki in se smehtjanjem na lici okolo slovenskih volilcev, ter bi jih s tem rad za svoje namene pridobil.

Takih agitatorjev je pa največ po mestih in trgih mej trgovci, kateri največ od kmetov Slovencev zaslužijo, torej ne delajo prav, če zdaj ščujejo zoper Slovence. Dobro je, da se uže naše ljudstvo zaveda in vé, komu je verjeti. Slišal sem pogovore mej možmi, ki so naglašali, da imajo res tisti prav, kateri se takih nemških agitatorjev ogibajo; dobiček jim diši, ali nam naših pravic ne privošči, še sovražijo nas, če nečemo jim verjeti in v njih rog trobiti. Mi pa pravimo, da kdor mej nami živi, naj za nas in z nami dela, tega bomo spoštovali, kdor nam pa nasprotuje, ta ostane vedno tujec mej nami.

Pretečeno soboto je bil shod volilcev mest in trgov za Celje, Brežice i. t. d., katerega je dunajski advokat Foregger sklical. — Sli-

voljo par besedij, katere mu je bila povedala, in kakoršnih Kosmas še poprej nij nigdar slišal tako grdi, niti je znal, da so take besede na svetu. Ko je zapisnik zgotovil, je moral še zapisati besede: „zaključeno in podpisano“, a potem je svoje ime v uredovnem svojstvu prvokrat postavil pod avskultantovsko ime svojega predpostavljenega, misleči: skozi ta protokol bi še utegnulo s časoma moje ime postati „historičko“.

Potem je še hodil naš Kosmas na komisije na vse strani od Karlovca in Siska še dalje, in povsod se mu je dobro godilo, samo v Topolovcu ga je kregal stari Mirko Kuković in mu je rekel, da ne bo nigdar bogat, ker kadi cigare. „Vidite, je rekel, jaz nijsem nikoli zajutrkoval, dok nijsem imel 50 tisoč imetka, potem še le sem si privoščil vsako jutro za krajcar žemljo, a kadil nijsem nič, se le potem, ko sem štel milijon, sem počel kaditi duhan — prosti.“

O Kuković! zakaj nisi ti to uže poprej povedal Kosmasu, zdaj je uže bilo prepozno! — Lepo je res in prijetno mora biti, če človek sme reči, da je bogat, ali do bogastva priti se stradanjem, tega se je bal Kosmas,

šal sem, da je bil ta shod še precej dobro obiskan, ali da zares nij bilo prišlo toliko c. k. uradnikov, ko prejšnja leta — zato so se pa celjskega gimnazija profesorji, njim na čelu sam vodja Svoboda, ki se je posebno ostentativno obnašal, bolj udeležili. Zakaj se ti Nemci mej Slovenci tako animozno vedó? Menda za to, da bi želji grofa Taaffeja bolj ustregli, in s tem nesnimoznost proti Slovincem pri volitvi pokazali, da glasujejo za protivladnega graško-fortschrittskega kandidata. Pri tej priložnosti mi je ta tudi rekel, da je slišal, da prihodujo leto sedme šole na tej gimnaziji uže ne bo, ali pa če bode, bo štela ta sedma šola cela dva dijaka. Uzroki te prikazni na tej gimnaziji so v preteklosti — in kdor bo to preiskaval našel bode dosti zanimivega. (Nadalje smo poročilo izbrisali o tem, kako se slovenskim dijakom na tem gimnaziji godi, ali povedali smo jih ónim, ki bodo prihodujič poslanci, ti jih bodo uže dalje povedali in upamo, da se bode tudi tukaj enkrat na bolje obrnilo. Ur.)

Za nasprotnega kandidata dr. Vošnjaku oglasil se je pri „fortschrittspartei“ c. kr. okrožne sodnije celjske svetovalec, g. Al. Pesarič. Kdor tega moža bolj pozna, ne bode se temu koraku čudil — mi smo veseli, da smo se šalobarde iz našega tabora znebili. Kdor je pa dozdej o tej kandidaturi slišal, se je vsak na glas zasmejal!

Zapomnili si pa bomo tiste može, ki bodo pri prihodnjih volitvah z nami, še bolj pa tiste, ki bodo zoper nas, ter ne občujmo z njimi, da némajo materialnega dobička od nas. Mej našimi nasprotniki so pa tudi taki, ki so zagrizeni Nemci, če ravno so na spodnjem Štajerskem rojeni, so pa vendar na slovenske časnike naročeni, ter s tem hočejo, če naši možje k njim pridejo, in te časnike pri njih vidijo, jim pokazati, da so naši. Ergo, varujte se krivih prorokov, kateri le na našo škodo delajo, in pazite posebno na Celjane, da boste potem vedeli dobro z dobrim povrniti. Celjani imajo več od okoličnih Slovencev dobička, nego Slovenci od ponemčenih Celjanov. Zakaj torej Celjani kažejo vedno sovraštvo do nas Savinjanov s tem, da proti

kateri je vedno rad jel in pil, če je le imel kaj dobrega, pa tudi smodko si je rad privoščil pri vsej svojej revščini, in pri tem je ostal, če tudi se ne bi bil branil nigdar Kukovičevega bogastva, ko bi mu ga bil stari ponudil — mesto da ga je kregal zavoljo smodek, katere si je kupil Kosmas iz svojih dnevnic in katere je nazadnje itak moral plačati Kuković, ker je bil zgubil óno pravdo, katera je dala Kosmasu povoda pogledati si z blizu način življenja prvega hrvatskega bogataša, ki si je sam kuhinjo belil, da ne bi moral plačati zidarja, pa ga je potem malo sram bilo, ko ga je sodbena komisija pri takem poslu našla v kuhinji, ter mu nij hotela verjeti, ko je rekel, da dela to zarad svojega zdravja.

Kosmas nij dosti znal o medicini, ali se mu je vendar zdelo, da bi bolje zdravju služiti moglo gibanje po prostem zraku, nego po umazanej kuhinji, tim več, ker še tudi nij čul, da je apno posebno koristno za pljuča.

„Milijonar pa uže ne bom — jaz nigdar ne,“ je rekel Kosmas, ko se je povratil iz Topolovca v Zagreb, in res nij še postal dozdej.

nam volijo tujce Foreggerje in druge take?

Iz volovskega okraja v Istri 16. junija. [Izv. dop.] V včerajšnjem „Slovenskem Narodu“ čital sem dopis iz Trsta, v kojem neki gospod Ž. žalostno stanje isterskih Slovanov popisuje. Prav hvalevredno je od g. Ž., da se v svojem dopisu naše tužne Istre spominja, za to smo mu mi isterski narodnjaki hvaležni, a nikakor pa mu ne moremo biti hvaležni, če naše uže tako neveselo stanje še pretira, ter še to malo tolažljivega, kar smo si po večletnem trudu priborili, ignorira. Tako n. pr. piše: „Slovani némajo pa niti ljudskih šol ne.“ To nij res! Isterski Slovani, posebno pa Slovenci imamo ljudske šole, če jih tudi nij toliko, kolikor bi jih morali imeti, kar sicer tudi po drugih slovenskih deželah vidimo. Tako imamo v našem okraju devet slovenskih in hrvatskih ljudskih šol, mej kojimi sta dve večrazredni. Te so redne s po svetnimi učitelji, zasilnih z duhovnimi učitelji je pa tudi več. Mnogo služeb je bilo uže razpisanih, a manjka nam prosilcev, akopram so učitelji pri nas tako plačani kot na Kranjskem ali Goriškem. Baš tako nahajajo se ljudske šole tudi v Koperskem okraju, kjer tudi Slovenci prebivajo. Le v notranjej Istri, kjer pa uže Hrvati živé, so ljudske šole le bolj redka prikazen.

Žalostno a resnično! In vendar koliko bi se dalo v izobražbo našega kmeta storiti, da bi se denar, koji mora on za šolske potrebe plačati, tudi v njegovo korist obrnil. Da pa tam, kjer pridejo Slovani v neposredno dotiko z Italijani, je ti hočejo z vso silo poláštiti, je lahko verjeti, saj tržaški magistrat z vrlimi okoličani nič bolje ne ravna.

To so pa edine pri nas še tolažljive razmere, vse drugo je pretužno, da bi jih mogel človek popisati. V tem imate g. Ž. popolnem prav, osobito pa, kar se naših uradnikov tiče. Tu bi ne bilo družega, kot da bi gospod minister Taaffe — ako hoče res vsem narodnostim pravičen biti — z eno veliko metlo prišel ter večino isterskih uradnikov črez morje pomel — tja kam v blaženo deželo. O v nebo vpijočih krivicah, koje se isterskemu Slovanu v tem obziru godé, bi mogel le dostojno govoriti, da bi osobnosti navajal, česar pa nečem.

Glede kandidature g. dr. Vitezića némate biti za naš okraj v skrbéh, da bi le tako gotovi bili v Pazinjskem okraju in na otocih. Oni komisar kastavske nadžupanije, Simzig, (Furlan, če ne celo goriški Bric!) prišel je tudi k nam se ponujat, pa je tudi z dolgim nosom odišel; zgubil je baje vse upanje. — Tedaj živio naš kandidat dr. Vitezić!

Domače stvari.

— („Laibacher Tagblatt“) pod novim uredništvom obeta, da bode le stvarno in ne osobno politiko tiral. Konsekventno s tem pa zmerja uže v drugem članku 17. t. m. grofa Hohenwarta s kulturno-nemškim epitetom „Bettelgräflein“. Lepo se to bere v Kalteneggrovem organu!

— (Ljubljanski mestni zbor) ima denes ob petih popóludne sejo.

— (Umrla) je 16. t. m. v Ljubljani Marija Kozlerica, mati bratov Kozlerjev, v 84. letu svojega življenja. Ranjca je bila dobrih rok in usmiljenega srca, velika dobrotnica cerkvám in ubogim ljudem.

— (Imenovanje.) Drž. pravdnika namestnik v Celji dr. Adalbert Gertscher je imenovan za sodnika na levem bregu Drave v Mariboru.

— (Imenovanje.) Davkarska adjunkta Janez Skušek in Vendelin Küssel sta imenovana za davkarska kontrolorja, in davkarski praktikantje Josip Oblak, Jakob Peterman in Gabriel Reven za davkarske adjunkte na Kranjskem.

— (Toča, strela in tepež.) Iz Vipave se nam piše 16. t. m.: V soboto popóludne je bila pri nas huda nevihta, okolo štiri popóludne jela se je toča izsuvati, debela kot orehi; akoravno je trajalo le malo časa, vendar je veliko škode prouzročila. — Ravno v tistem času je strela udarila v Erzelu v dimnik posestnika A. K. Gospodar je ravno pri ognišču stal in nekaj otrok okolo njega, ko je tresčilo. Gospodarja je precej strela ubila, okolo stoječi otroci so pa bili le za nekaj časa od puha omamljeni, in potem zopet k sebi prišli. — Nocoj po noči so se na Slapu fantje mej soboj sprli in so hlapca gospoda A. F. tako silno pretepli, da bode težko več okrevail. Te surovosti je bil največ kriv uže od nekdanj znani pretepač B. Ko je hlapec od silnih ran obležal na ulici, šel je potem imenovani B. v bližnjo gostilno z zavihanimi in krvavimi rokami, in se še tam bahal z besedami: sedaj sem mu pa plačal, da bode imel dosti. Pretepeni hlapec se nič ne zave, po obrazu je tako potolčen, da ga nij izpoznati, oči mu čisto ven stojé, iz ušes mu še vedno kri teče, zdravnik dvomi da bi ozdravel.

— (Fajmošter okraden.) Gospodu fajmoštru Martinu Zagorjanu in njegovej nečakinji Viktoriji v Čateži so na binkoštno nedeljo tatje ukrali 550 gld. Tega denarja je bilo 50 gld. v bankovcih, a 500 srebrnih četvrgoldinarjev, 130 srebrnih goldinarskih tolarč-

kov, 180 srebrnih starih dvajsetic, 60 križavcev, trije cekini, dva španjska tolarja, srebrni groši itd.

Umrli v Ljubljani.

16. junija: Marija Kozler, trgovca in grajščaka vdova, 84 let st. v Šelenburgovih ulicah št. 3. vsled starosti. Robert Lušin stotnika v pokoji dete, 6 let st. vsled difteritis.

Tržne cene

v Ljubljani 18. junija t. l.

Pšenica hektoliter 7 gld. 15 kr.; — reš 4 gld. 55 kr.; — ječmen 4 gld. 23 kr.; — oves 2 gld. 93 kr.; — ajda 4 gld. 71 kr.; — prosó 4 gld. 88 kr.; — kornuza 4 gld. 80 kr.; krompir 100 kilogramov 5 gld. 13 kr.; — fižol hektoliter 7 gl. — kr.; masla kilogram — gl. 92 kr.; — mast — gld. 70 kr.; — špeh trišen — gl. 54 kr.; — špeh povojen — gl. 60 kr.; — jajce po 1¹/₂ kr.; — mleka liter 8 kr.; — govedine kilogram 58 kr.; — teletnine 54 kr.; — svinjsko meso 60 kr.; — sena 100 kilogramov 1 gld. 78 kr.; — slame 1 gold. 51 kr.; — drva trda 4 kv. metrov 7 gold. — kr.; — mehka 5 gld. — kr.

Presrčno zahvalo

izrekamo prečastitej gospodi in p. t. občinstvu za mnogo sočutje in udeležbo o smrti in pogrebu našega preljubljenega sina, ožiroma brata

Henrika grofa Barbo-Wax enstajnskega,

posebno pa zahvaljujemo se častitim gospodom pevcem za umrlemu izkazano zadnjo čast. Rakovnik, meseca junija 1879. (286)

Žalujoča ostala rodbina.

F. Müllerjeva

agentura za časopise in pisarna

za anonce

v Ljubljani

oskrbljuje naročevanja na vse in objavljenja anonce v vse časopise domače in tuje, ter bode v naslednjih izdajah v „Slovenskem Narodu“ tudi „Mali oglasnik“ o poslopih, ki so na prodaj ali stanovanjih, ki se oddajejo v najem, kakor tudi za razne službe (za guvernante, babice, kuharice, natakariče, dókile, komi, strežaje, natakarje, hlapce, obrtniške učence itd.), ter uljudno vabi, naj p. n. občinstvo ta zavod mnogobrojno uporablja.

Dunajska borza 18. junija.	
3mčni dtl. dolg v bankovcih	66 gld. 60 kr.
3mčni dtl. dolg v srebru	68 „ 25 „
Zlata renta	77 „ 85 „
1860 dtl. posojilo	125 „ 50 „
Akcije narodne banke	838 „ 30 „
Kreditne akcije	229 „ 30 „
London	116 „ 24 1/2 „
Napol.	9 „ 47 1/2 „
C. kr. cekini	5 „ 95 „
Državne note	56 „ 95 „

Naznanilo.
Naznanjam častitemu občinstvu uljudno, da sem dne 14. tega meseca dobil od c. kr. artilerij. skega poveljništvá v Gradcu dovoljenje k **prodaji smodnika,** in sem tudi z današnjim dnem odprl to kupčijo. **Janez Rupnik,** (285) rožne ulice h. št. 112 v Idriji.

V Celji,		Zaradi izseljenja!		V Celji,	
Reelna razprodaja!		Reelna razprodaja! V kratkem času bomo morali svoja prostora izprazniti, zato bomo pričeli z dnem 15. junija t. l. za malo časa pošteno razprodajo svoje zaloge sukna, platna, manufakturnega in modernega blaga, in tudi šivalne stroje vseh sistemov po jako znižanej ceni. Razprodalo bode se popolnem tudi posamne reči, kakor: solčnike, slamnike, blago za tkanje, perilo, lišpi, traké, gumbe in ovratnike. Slavno p. n. občinstvo vabimo uljudno za nakupovanje ob tej mu ugodnej prilici. Z vsem poštovanjem (281—3) G. Schmidl & Comp., v Celji, poštne ulice št. 36, trgovina s suknom, z običajnim, manufakturnim in modnim blagom, in zaloga šivalnih strojev.		Reelna razprodaja!	
poštne ulice 36.		Zaradi izseljenja!		poštne ulice 36.	